

INFORMACIJA APIE KELIONĘ

Pasas

Į kelionę galima vykti tik turint galiojantį pasą ar asmens tapatybės kortelę (galioja ne visose šalyse). Šalių, kuriose galioja asmens tapatybės kortelės, sąrašą galite patikrinti LR Užsienio reikalų ministerijos svetainėje internete www.urm.lt: [Konsulinė informacija>Atvykstantiems ir išvykstantiems>Keliaujantiems>Kelionės dokumentai>Pasirinkite šalį, į kurią vyksite](#).

Pasas, kurio galiojimo terminas baigiasi kelionės metu, laikomas negaliojančiu. Daugelis valstybių reikalauja, kad turistų pasas galiotų ne trumpiau kaip 6 mėnesius skaičiuojant nuo kelionės pabaigos dienos (Marokas, Turkija, Rusija, Izraelis, Jordanija, Azerbaidžanas, Tailandas, Vietnamas, Šri Lanka, Indija, Tunisas, Australija ir kt. ne ES valstybės). Gali būti reikalaujama ir 12 mėn. galiojančio paso. Išsiaiškinkite tai prieš išvykdamas ir, esant reikalui, pasikeiskite pasą. Tikslesnę informaciją apie tai gali suteikti Jūsų kelionių pardavimo agentas, taip pat migracijos tarnybos. Pažymėtina, kad vaikų asmens dokumentai galioja trumpesnę laiką (2-5 metus), todėl ruošdami vaiką kelionei, tėvai (globėjai) turėtų atkreipti dėmesį į jo paso galiojimo laiką.

Būtina į kelionę vežtis pasą (**asmens tapatybės kortelės negalioja**) vykstant į šias keliones: Savaitgalis Maskvoje (RW-28), Savaitgalis Stambule (RW-07), Marokas (P-69), Tunisas ...Sacharos link (P-23), Izraelis (P-26), Izraelis – Jordanija (P-53), Turkija (P-01), Turkija ...kruizas Viduržemio jūra (P-64), Azerbaidžanas (P-65), Tailandas (P-66), Vietnamas (P-67), Šri Lanka (P-47), Indija (P-49), Australija aplankant Singapūrą (P-68).

Lietuvos Respublikai prisijungus prie Šengeno erdvės, nuo 2008 m. kovo 30 d. yra panaikinta oro sienų pasų kontrolė, todėl kertant **Šengeno valstybių narių vidaus sienas** Lietuvos Respublikos piliečiams nebereikia pateikti kontrolei paso. Prie Šengeno erdvės prisijungusių valstybių sąrašą bei daugiau informacijos apie Šengeno erdvėje galiojančią tvarką galite rasti LR Užsienio reikalų ministerijos svetainėje internete www.urm.lt. Pažymėtina, kad pasų kontrolės panaikinimas jokių būdu nereiškia, jog judėjimas Šengeno erdvėje yra prilyginamas judėjimui vienoje valstybėje narėje be kelionės ar tapatybės dokumento. Šengeno šalių teisėsaugos institucijų atstovai, vadovaudamiesi nacionalinių teisės aktų pagrindu turi teisę savo šalies teritorijoje patikrinti asmens tapatybę, todėl **keliaujantis asmuo privalo asmens dokumentą turėti su savimi**. Be to, valstybės narės sau pasiliko teisę tam tikram laikui sugrąžinti kontrolės pasienyje procedūras, jeigu kiltų grėsmė jų saugumui ar viešajai tvarkai. Pasienio kontrolė gali būti atkurta ir masinių tarptautinių sporto renginių metu.

Sienų kirtimo ir pasų kontrolės tvarka Šengeno erdvei nepriklausančių valstybių piliečiams (ne Lietuvos piliečiams) bei asmenims, neturintiems pilietybės, yra kitokia. Informacijos apie šią tvarką galite rasti Lietuvos Respublikos Užsienio reikalų ministerijos svetainėje internete: www.urm.lt.

Pasą ir kitus asmens dokumentus kelionės metu ypatingai saugokite. Praradus pasą ar kitus asmens dokumentus, taip pat juos sugadinus, nedelsiant informuokite apie tai NOVATURO kelionės vadovą. Praradus pasą ar jį sugadinus, turi būti išduotas asmens grįžimo dokumentas. Jis išduodamas Užsienio reikalų ministro 2008 m. birželio 18 d. įsakymo Nr. V-141 „Dėl Asmens grįžimo pažymėjimo išdavimo ir įforminimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ nustatyta tvarka, todėl jo išdavimas gali užtrukti, ypač jei užsienio šalyje nėra Lietuvos Respublikos diplomatinės atstovybės ar konsulato. Asmens grįžimo pažymėjimas yra skirtas tik grįžimui į kilmės šalį, todėl su juo vykti į kitas valstybes negalima. Išlaidas, susijusias su asmens grįžimo pažymėjimo išdavimu bei grįžimu į kilmės šalį, taip pat išlaidas už papildomai praleistą laiką užsienio šalyje, apmoka pats turistas.

Vizos

Viza reikalinga vykstantiems į kelionę: Savaitgalis Maskvoje (RW-28), Izraelis – Jordanija (P-53), Azerbaidžanas (P-65), Vietnamas (P-67), Šri Lanka (P-47), Indija (P-49), Australija aplankant Singapūrą (P-68).

Informaciją apie vizas ir jų gavimo tvarką teikia reikiamos šalies diplomatinės atstovybės ir/ar konsulinės įstaigos.

Valstybių, į kurias vykstant LR piliečiams nereikia vizos, sąrašą galite rasti Lietuvos Respublikos Užsienio reikalų ministerijos svetainėje internete www.urm.lt.

Vizų išdavimo tvarka ir kiti imigracijos reikalavimai turistinio sezono metu gali keistis – kelionių pardavimo agento ar šalies, į kurią ketinate vykti, diplomatinėje atstovybėje būtina pasiteiraukite naujausios informacijos. NOVATURAS neatsako už tai, kad neįsigijęs (negavęs) vizos turistas neišvyksta į kelionę, taip pat už pasienio ir migracijos tarnybų priimtus sprendimus turistų atžvilgiu.

Vizų išdavimo tvarka ir kiti imigracijos reikalavimai ne Lietuvos piliečiams bei asmenims, neturintiems pilietybės, gali būti kitokie. Informaciją apie vizas ir jų gavimo tvarką teikia reikiamos šalies diplomatinės atstovybės ir/ar konsulinės įstaigos. Jeigu Lietuvoje gyvenantys asmenys kitos šalies vizos Lietuvoje įsigyti negali, jie turi kreiptis į artimiausią reikiamos šalies ambasadą.

SVARBU! Prašome atkreipti dėmesį į Izraelio sienos kirtimo specifiką. Izraelio užsienio reikalų ministerija paskelbė naujus reikalavimus visiems vykstantiems į Izraelį užsienio valstybių piliečiams. Užsienio valstybių piliečiams, nepriklausomai nuo to, ar jiems reikia Izraelio vizų, ar ne, taikomi šie reikalavimai: užsienio valstybės piliečio pasas turi galioti mažiausiai 6 mėnesius nuo atvykimo į Izraelį datos; užsienio valstybės pilietis privalo turėti kelionės bilietus ten ir atgal; Izraelyje dirbantys užsieniečiai, norintys pakviesti į svečius savo gimnainaičius, dėl jų apsilankymo turi iš anksto kreiptis į Izraelio vidaus reikalų ministeriją; užsieniečiai, išsiųsti iš Izraelio, nelegaliai gyvenę, neišeiti į šalį bei asmenys, ilgą laiką legaliai dirbę šalyje ir norintys grįžti į Izraelį nepažeidus vieneriems metams nuo paskutinio apsilankymo, prieš atvykdamas į Izraelį turi patikrinti savo statusą. Statusą galima patikrinti Izraelio diplomatinėse atstovybėse arba Izraelio vidaus reikalų ministerijoje.

Vaikų išvykimo į užsienio valstybes tvarka Lietuvoje

Už vykstančių į užsienio valstybes vaikų iki 18 metų sveikatą, gyvybę, priežiūrą, teisių ir teisėtų interesų gynimą atsako tėvai, globėjai arba vaiką lydėti įgalioti asmenys. **Vaikas, vykstantis į kelionę, privalo turėti galiojantį pasą ar asmens tapatybės kortelę** (galioja ne visose šalyse). Su vienu iš tėvų, vaiką lydėti įgaliotu asmeniu vykstančiam ar vienam keliaujančiam vaikui raštiško vieno iš tėvų **sutikimo nereikia, jeigu vaikas vyksta į Šengeno erdvei priklausančią valstybę.**

Su tėvais, globėju, vaiką lydėti įgaliotu asmeniu ar vienam keliaujančiam vaikui vykstant į užsienio valstybę, **nepriklausančią Šengeno erdvei (Škotija, Airija, Gruzija, Rumunija, Juodkalnija, Albanija, Kroatija, Marokas, Tunisas, Izraelis, Jordanija, Turkija, Rusija, Azerbaidžanas, Tailandas, Vietnamas, Šri Lanka, Indija, Australija ir kt.)** būtina laikytis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. vasario 22 d. nutarimo Nr. 302 „Dėl vaiko laikino išvykimo į užsienio valstybes, nepriklausančias Šengeno erdvei, tvarkos aprašo patvirtinimo“ reikalavimų. Ši tvarka nėra taikoma, jei nepilnamečio Lietuvos Respublikos piliečio nuolatinė gyvenamoji vieta yra deklaruota užsienio valstybėje, kaip to reikalauja Lietuvos Respublikos gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo nuostatos. Laikantis šiame nutarime įtvirtintos tvarkos, **vaikui, su vienu iš tėvų vykstančiam į užsienio valstybę, nepriklausančią Šengeno erdvei, antrojo tėvo sutikimo tam, kad vaikas išvyktų, nereikia.** Jei vaikas vyksta vienas ar su jį lydintiu asmeniu (ne su vienu iš tėvų), Lietuvos Respublikos pasienio kontrolės punkto pareigūnams turi būti pateikiamas bent vieno iš tėvų arba globėjo (rūpintojo) **rašytinis sutikimas**, kad vaikas išvyktų vienas ar su jį lydintiu asmeniu, **ir šio sutikimo kopija.** Sutikime parašo tikrumas turi būti paliudytas **notaro** arba Lietuvos Respublikos diplomatinės atstovybės ar konsulinės įstaigos pareigūno, arba seniūno. Vaikui išvykstant į užsienio valstybę su jį lydintiu asmeniu, bent vieno iš tėvų arba globėjo (rūpintojo) rašytiniame sutikime turi būti nurodyti vaiką lydintio asmens ir vaiko duomenys: vardas, pavardė, gimimo data arba asmens kodas, Lietuvos Respublikos piliečio paso, asmens tapatybės kortelės arba kito asmens tapatybę patvirtinančio

dokumento duomenys (numeris, kas ir kada išdavė), galiojimo laikas. Tuo atveju, **kai vaiko pavardė nesutampa** su vieno iš tėvų, su kuriuo jis išvyksta į užsienio valstybę, pavardė, Lietuvos Respublikos pasienio kontrolės punkto pareigūnams pareikalavus pateikiamas vaiko **gimimo liudijimas**. Net ir tada, kai vaiko ir vieno iš tėvų pavardės sutampa, pasienio kontrolės punkto pareigūnai turi teisę pareikalauti vaiko gimimo liudijimo, jeigu jiems kyla abejonių dėl vaiko ir suaugusiojo giminystės ryšiu. Tokios situacijos dažniausiai pasitaiko tuomet, kai vaiko ir kartu keliaujančio suaugusiojo pavardės yra identiškos, t.y. sutampa ir pavardžių galūnės. Vaiko, kuriam yra nustatyta globa (rūpyba), globėjas (rūpintojas), vaikų globos (rūpybos) institucijos vadovas ar jo įgaliotas atstovas, likus ne mažiau kaip 3 dienoms iki numatomo vaiko laikino išvykimo į užsienio valstybę, privalo raštu informuoti savivaldybės vaiko teisių apsaugos tarnybą (skyrių) apie numatomą vaiko laikiną išvykimą į užsienio valstybę, nurodydamas kelionės tikslą, trukmę ir šalį, į kurią vaikas išvyksta. Šie reikalavimai netaikomi asmenims, iki 18 metų amžiaus sudariusiems santuoką (įgijusiems visišką civilinį veiksnumą) arba teismo tvarka pripažintiems visiškai veiksniais (emancipuotiems).

Atmintinė vykstančiajam į kelionę

Keliautojo atmintinėje nurodyta visa išvykimo informacija: kelionės vadovo vardas ir pavardė, skrydžio data, skrydžio numeris, skrydžio laikas, oro vežėjas, įskaičiuotas bagažas ir registruoto bagažo už papildomą mokesį įkainiai bei susitikimo vieta su kelionių vadovu. Taip pat keliautojo atmintinėje nurodyta detali informacija, reikalinga ruošiantis į pasirinktą kelionę: atskirų objektų kainos, apranga bei avalynė, kurios gali prireikti kelionės metu, kiti daiktai, kuriuos rekomenduojame pasiimti į kelionę. Atmintinę galite rasti interneto svetainėje www.novaturas.lt prie kiekvienos kelionės programos. Jei neturite galimybes pasižiūrėti interneto svetainėje, reikalaukite, kad kelionių pardavimo agentas, iš kurio įsigijote kelionę, Jums šią atmintinę atspausdintų.

Kelionės vadovas, nurodytas NOVATURO interneto svetainėje ir keliautojo atmintinėje, gali keistis.

Išvykimo į kelionę laikas ir vieta, skrydžio numeris ir kelionės vadovo informacija

Ne vėliau kaip 1 diena prieš išvykimą būtina patikslinti išvykimo į kelionę laiką. Informaciją apie išvykimo į kelionę laiką ir vietą, skrydžio numerį ir kelionės vadovo vardą ir pavardę, likus 1 dienai iki kelionės, Jums pranešime trumpąja žinute. Šią informaciją Jums taip pat gali suteikti kelionių pardavimo agentas, pas kurį užsisakėte kelionę arba ją galite rasti NOVATURO interneto svetainėje adresu: www.novaturas.lt>[Svarbi informacija](#)>[Pažintinių kelionių išvykimai](#).

Kelionės vadovas, nurodytas NOVATURO interneto svetainėje ir keliautojo atmintinėje, gali keistis.

Kelionių lėktuvu klasifikacija

Kelionės, vykdomos NOVATURO užsakomaisiais reisais: Rumunija (P-54), Juodkalnija, Albanija, Kroatija (P-60), Sicilija (P-08) spalio mėn., Pietų Ispanija ir Gibraltaras (P-17) spalio mėn., Portugalija ... poilsis Algarvėje (P-15), Tunisas ...Sacharos link (P-23), Turkija (P-01), Turkija ...kruizas Viduržemio jūra (P-64).

Kelionės, vykdomos reguliariaisiais reisais: Norvegija (P-34), Škotija, Airija (P-33), Sicilija (P-08) gegužės mėn., Gruzija (P-30), Prancūzijos Provansas ir Žydrasis krantas (P-20), Prancūzija ...Luaros slėnis (P-25), Prancūzija ir Italija ...didysis Monblano kalnynas (P-63), Šiaurės Italija (P-61), Pietų Italija ...Apulija (P-43), Klasikinė Italija (P-18), Graikija (P-70), Pietų Ispanija ir Gibraltaras (P-17) birželio mėn., Ispanija (P-13), Portugalija ... poilsis *Cascais* (P-71), Marokas (P-69), Izraelis (P-26), Izraelis - Jordanija (P-53), Azerbaidžanas (P-65), Tailandas (P-66), Vietnamas (P-67), Šri Lanka (P-47), Indija (P-49), Australija aplankant Singapūrą (P-68) ir visos savaitgalio kelionės lėktuvu: Savaitgalis Maskvoje (RW-28), Savaitgalis Paryžiuje (RW-03), Savaitgalis Romoje (RW-02), Savaitgalis Dubline (RW-29), Savaitgalis Stambule (RW-07), Pramogos Atėnuose (RW-24), Savaitgalis Maltoje (RW-14), Savaitgalis Budapešte (RW-30), Savaitgalis Vienoje (RW-31) ir Savaitgalis Barselonoje (RW-04).

Skrydžio laikas

Vėliausiai dieną prieš skrydį būtina patikslinti skrydžio laiką. Šią informaciją Jums pranešime trumpąja žinute, ją taip pat suteiks kelionių pardavimo agentas, pas kurį užsisakėte kelionę ir/ar NOVATURO kelionės vadovas. Tikslų skrydžio laiką taip pat galite rasti NOVATURO interneto svetainėje www.novaturas.lt>[Svarbi informacija](#)>[Pažintinių kelionių išvykimai](#) arba www.vno.lt/ (skrydžiams iš Vilniaus oro uosto) ar www.kaunas-airport.lt/ (skrydžiams iš Kauno oro uosto).

Visada patikslinkite skrydžių laikus. Turizmo paslaugų teikimo sutartyje ir elektroninio lėktuvo bilieto informacijoje nurodyti orientaciniai laikai. Kai kuriais atvejais (dėl meteorologinių sąlygų, neleidžiančių vykdyti atitinkamo skrydžio, netikėtai atsiradusių skrydžių saugos trūkumų, streikų, turinčių įtakos skrydį vykdančio oro vežėjo veiklai, ir kt.) net ir lėktuvo biliete ir/ar turizmo paslaugų teikimo sutartyje nurodytas laikas gali būti pakeistas.

Atkreipiame dėmesį, jog pasikeitus skrydžių tvarkaraščiui kelionės data gali keistis. Pažymėtina, kad skrydžiai šalies viduje (vietiniai skrydžiai) vykdomi reguliariaisiais skrydžiais. Skrydžių laikas bei tvarka (vietiniai skrydžiai gali būti netiesioginiai) gali keistis.

Atkreipiame Jūsų dėmesį, kad tuo atveju, kai į kelionę turistai vyksta reguliariuoju skrydžiu, išvykimo (ir grįžimo po kelionės) oro uostas iki kelionės pradžios gali būti pakeistas iš Vilniaus oro uosto į Kauno oro uostą ir atvirkščiai. Šią informaciją Jums suteiks Jus aptarnaujantis kelionių pardavimo agentas, ją taip pat galėsite rasti interneto svetainėje www.novaturas.lt.

Registracija oro uoste

Kelionės, vykdomos NOVATURO užsakomaisiais reisais: Prašome oro uoste būti ne vėliau kaip prieš **2 val.** iki skrydžio, kad liktų pakankamai laiko visiems registracijos formalumams sutvarkyti. Užregistravus bagažą, išduodamas įsodinimo į lėktuvą kuponas. Po to praeinate skrydžių saugumo tarnybą (čia tikrinamas Jūsų rankinis bagažas) ir, jei reikia, pasienio kontrolę, kur patikrinami asmens dokumentai. Informacija apie skrydžių tvarkaraštį bei jo pasikeitimus suteikiama oro uoste arba ją suteikia kelionių pardavimo agentas, ją taip pat galima rasti NOVATURO interneto svetainėje www.novaturas.lt.

Kelionės, vykdomos reguliariaisiais reisais: Prašome oro uoste būti ne vėliau kaip **2 val. 15 min.** iki skrydžio, kad liktų pakankamai laiko visiems registracijos formalumams sutvarkyti. Skrydžio bilietus arba įsodinimo į lėktuvą kuponą oro uoste atiduos NOVATURO kelionės vadovas. Vežantis tik rankinį bagažą papildomai registruotis oro uoste nereikia. Jei vežatės registruojamą bagažą, jį reikia pridurti prie registracijos langelio. Po to praeinate skrydžių saugumo tarnybą (čia tikrinamas Jūsų rankinis bagažas ir asmens dokumentai) ir, jei reikia, pasienio kontrolę, kur patikrinami asmens dokumentai. Informacija apie skrydžių tvarkaraštį bei jo pasikeitimus suteikiama oro uoste arba ją suteikia kelionių pardavimo agentas, ją taip pat galima rasti NOVATURO interneto svetainėje www.novaturas.lt.

NOVATURAS neatsako, jeigu klientas ne dėl kelionių organizatoriaus kaltės pavėluoja arba neatvyksta į oro uostą.

Atkreipiame dėmesį, kad oro vežėjas turi teisę atsisakyti priimti skristi keleivį, jei keleivio protinė ar fizinė būseną, įskaitant apsvaigimą nuo alkoholio ar narkotikų, gali kelti pavojų jam pačiam, kitiems keleiviams, įgulai ar turtui, taip pat kitais aviakompanijos vežimo taisyklėse nurodytais pagrindais. Prašome orlaivyje elgtis atsakingai ir laikytis aviacijos saugos reikalavimų. Įspėjame, jog už elgesio orlaivyje taisyklių pažeidimus įstatymai numato administracinę atsakomybę, o oro vežėjo ar kelionių organizatoriaus patiriamus nuostolius privalo atlyginti žala padaręs keleivis.

Bagažas

Kiekvienas oro vežėjas savo taisyklėse nustato leidžiamą vežti bagažo svorį ir jo dydį. Prašome prieš kelionę atidžiai su jomis susipažinti.

Novaturo užsakomuosiuose skrydžiuose Rumunija (P-54), Juodkalnija, Albanija, Kroatija (P-60), Sicilija (P-08) spalio mėn., Pietų Ispanija ir Gibraltaras (P-17) spalio mėn., Portugalija ... poilsis Algarvėje (P-15), Tunisas ...Sacharos link (P-23), Turkija (P-01), Turkija ...kruizas Viduržemio jūra (P-64) nuo 2 metų amžiaus kiekvienam keleiviui nemokamai leidžiama vežtis **15–20 kg** registruoto bagažo ir **5 kg** rankinio bagažo. Vežėjas ir NOVATURAS neatsako už neregistruotą bagažą. Juo turi rūpintis pats keleivis. Jei kelių asmenų daiktai vežami bendrame bagaže, vienas bagažo vienetas negali sverti daugiau nei **32 kg**. **Rankinis ir registruotas bagažas pervežimų iš oro uosto į viešbutį ir atgal metu, taip pat ekskursijų metu naudojantis žemės transportu, suprantamas, taip kaip jis yra apibrėžtas pervežimą vykdančio oro vežėjo taisyklėse.**

Atkreipiame dėmesį, jog vykstantiems į savaitgalio keliones lėktuvu: Savaitgalis Maskvoje (RW-28), Savaitgalis Paryžiuje (RW-03), Savaitgalis Romoje (RW-02), Savaitgalis Dubline (RW-29), Pramogos Atėnuose (RW-24), Savaitgalis Maltoje (RW-14), Savaitgalis Budapešte (RW-30), Savaitgalis Vienoje (RW-31) ir Savaitgalis Barselonoje (RW-04) į kelionės kainą įskaičiuotas tik rankinis bagažas (**1 keleiviui 1 rankinio bagažo vienetas, vieno rankinio bagažo vieneto svoris ir matmenys/dydis nustatomas pagal oro vežėjo taisykles, registruotas bagažas – už papildomą mokesť.**

Vykstant į keliones, vykdomas reguliariaisiais reisais: Savaitgalis Stambule (RW-07), Norvegija (P-34), Škotija, Airija (P-33), Gruzija (P-30), Prancūzijos Provansas ir Žydrasis krantas (P-20), Prancūzija ...Luaros slėnis (P-25), Prancūzija ir Italija ...didysis Monblano kalnynas (P-63), Šiaurės Italija (P-61), Pietų Italija ...Apulija (P-43), Klasikinė Italija (P-18), Sicilija (P-08) gegužės mėn., Graikija (P-70), Pietų Ispanija ir Gibraltaras (P-17) birželio mėn., Ispanija (P-13), Portugalija ... poilsis *Cascais* (P-71), Marokas (P-69), Izraelis (P-26), Izraelis – Jordanija (P-53), Azerbaidžanas (P-65), Tailandas (P-66), Vietnamas (P-67), Šri Lanka (P-47), Indija (P-49), Australija aplankant Singapūrą (P-68) į kelionės kainą įskaičiuotas **rankinis ir registruotas orlaivio bagažas pagal oro vežėjo taisykles.**

Vykstant į kitas keliones, vykdomas reguliariaisiais reisais, į kelionės kainą įskaičiuotas bagažas pagal oro vežėjo taisykles.

Dėl reikalavimų bagažui teiraukitės likus 4 savaitėms iki kelionės pradžios ir ieškokite atitinkamo oro vežėjo bendrosiose keleivių ir bagažo vežimo sąlygose. Jei rankinio bagažo dydis viršija nurodytus svorio ir dydžio išmatavimus, bagažas gabenamas kaip registruotasis bagažas ir taikomas bagažo mokesčiai. Konkretus bagažo dydis nurodytas **atitinkamo oro vežėjo bendrosiose keleivių ir bagažo vežimo sąlygose.**

Vežantis daugiau nei leidžiama bagažo, papildomai mokama už kiekvieną viršsvorio kilogramą. Nestandartinio bagažo (banglenčių, nardymo įrangos ir kt.) vežimas gali būti apmokestinamas papildomai (neįtraukiamas į nemokamai leidžiamo vežti bagažo normą). Mokesčių dydžiai priklauso nuo oro vežėjo taisyklių ir skrydžio trukmės.

Nedėkite į registruojamą bagažą, bei į tą bagažą, kurį talpinsite į autobusų ar kitų transporto priemonių bagažo skyrių, lengvai dūžtančių ir vertingų daiktų (pinigų, juvelyrinių dirbinių, vertybinių popierių, kitų vertybių, prekybinių pavyzdžių, komercinių dokumentų, pasų ar kitų asmens dokumentų, vaistų, fotoaparatus, videokameras ar jų komplektacijos dalių ir kitų elektronikos prietaisų) **bei daiktų, kurių gali prireikti kelionės metu** (vaistų, kūdikių reikmenų ir kt.)! Atkreipiame Jūsų dėmesį, jog **oro vežėjo ar žemės transporto vežėjo atsakomybė bagažo dingimo, sugadinimo ar vėlavimo atveju yra ribojama**. Apie registruotame bagaže vežamus pavojingus daiktus (ginklus ar kt.) būtina informuoti skrydžių saugumo tarnybos pareigūnus. Registruotame bagaže draudžiama vežti elektronines cigaretes. Rankiniame bagaže griežtai draudžiama turėti pavojų keliančių daiktų (žirklių, užlenkiamų ar kitokių peilių, manikiūriui ar kosmetikai skirtų priemonių). Draudžiamą bagažą vežti daiktų sąrašą nustato kiekvieno oro vežėjo taisyklės, informacijos apie tai taip pat galite rasti ir turistams įteikiamose pagrindinėse keleivių ir bagažo vežimo užsakomaisiais skrydžiais sąlygose.

Nuo 2006 m. lapkričio 6 d. visuose ES ir Norvegijos, Islandijos bei Šveicarijos oro uostuose įsigaliojo taisyklės, kuriose ribojamas pro saugumo patikros vietas įsinešamo skysčio kiekis. Taisyklės taikomos visiems keleiviams, vykstantiems iš ES oro uostų į visus paskirties oro uostus. Rankiniame bagaže leidžiama turėti tik nedidelius skysčių kiekius. Skysčiai turi būti atskiruose, ne didesniuose nei 100 mililitrų, induose. Šiuos indus turite įdėti į vieną permatomą ir užsegamą plastikinį, ne didesnę nei 1 litro, maišelį; vienas maišelis – vienam keleiviui. Išsamią informaciją apie naujausias saugos taisykles galite rasti Tarptautinio Vilniaus oro uosto svetainėje internete www.vilnius-airport.lt/lt/informacija-keleiviams/taisykles/registracija/.

Jeigu kelionės metu bagažas dingsta, vėluoja arba yra sugadinamas, atskridus reikia nedelsiant apie tai pranešti oro uosto bagažo tvarkymo tarnybai bei užpildyti bagažo nesklandumų aktą (angl. Property irregularity report), taip pat informuoti NOVATURO atstovą. Rekomenduojame visada įsigyti bagažo draudimą.

Skrydžio bilietų kaina ir keleivio duomenų keitimas

Tuo atveju, kai pažintinė kelionė lėktuvu vykdoma reguliariaisiais skrydžiais, iš turistų gali būti prašoma sumokėti skrydžio bilietų kainą prieš atliekant skrydžio bilietų rezervaciją. Keleiviui iš anksto nesumokėjus pilnos skrydžio bilietų kainos, skrydžio bilietai jam nebus rezervuojami. Atsisakius užsakytos kelionės, vykdomos reguliariais skrydžiais, skrydžio bilietų kaina turistui **nebus** grąžinama. Jeigu turistas pageidauja perleisti skrydžio bilietą kitam asmeniui, tai gali būti padaryta tik tuo atveju, jeigu tokią galimybę numato konkretaus oro vežėjo taisyklės. Už keleivio duomenų (vardo, pavardės ir kt.) keitimą keleivis tokiu atveju privalo sumokėti oro vežėjo nustatyto dydžio mokesť. Daugiau informacijos galite rasti konkretaus oro vežėjo interneto puslapyje.

Sąlygos vaikams

Užsakydami kelionę, privalote pateikti ne tik vaiko pavardę, bet ir tikslią gimimo datą. 2 metų vaikui, kaip ir suaugusiajam, priklauso vieta ir nemokamai registruojamo bagažo norma.

Oro vežėjo atsakomybė

Oro vežėjo atsakomybė nustatoma Konvencijos dėl tam tikrų taisyklių, susijusių su tarptautiniais vežimais oru, unifikavimo, pasirašytos Varšuvoje 1929 m. spalio 12 d., 1955 m. Hagos Protokolo apie Konvencijos dėl tam tikrų taisyklių, susijusių su tarptautiniais vežimais oru, unifikavimo, pasirašytos Varšuvoje 1929 m. spalio 12 d., pakeitimą, 1999 m. gegužės 28 d. Monrealio Konvencijos dėl tam tikrų tarptautinio vežimo oru taisyklių suvienodinimo ir 2002 m. gegužės 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento Nr. 889/2002, iš dalies pakeičiančio Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2027 dėl oro vežėjo atsakomybės nelaimingų atsitikimų atveju ir 2004 m. vasario 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento Nr. 261/2004, nustatančio bendras kompensavimo ir pagalbos keleiviams taisykles atsisakymo vežti ir skrydžių atšaukimo arba atidėjimo ilgam laikui atveju, nustatyta tvarka.

Prireikus vežėjas be įspėjimo gali pasinaudoti atsarginiais vežėjais ar orlaiviais, pakeisti orlaivio tipą, taip pat pakeisti ir/ar praleisti nurodytas sustojimo vietas arba atlikti papildomus tarpinius nusileidimus.

Jeigu bagažas dingsta, vėluoja arba yra sugadinamas, keleivis atitinkamai aviakompanijai privalo raštu pateikti pareiškimą dėl įvykio. **Pareiškimas dėl žalos registruotam bagažui turi būti pateiktas vežėjui iškart po to, kai keleivis sužinojo apie žalą, bet ne vėliau kaip per septynias (7) dienas po bagažo atsiėmimo.** Jei keleivis nori pateikti pretenziją ar ieškinį dėl registruoto bagažo vėlavimo, jis

privalo pranešti apie tai vežėjui per dvidešimt vieną (21) dieną nuo bagažo pristatymo. Kiekvienas toks pranešimas turi būti pateiktas raštu.

Transportas

Savaitgalio pažintinių kelionių metu /iš oro uosto į viešbutį bei ekskursijų metu važiuojama viešuoju miesto transportu (metro, autobusais, traukiniais ir kt.) ir turistai moka pats už visus viešojo transporto bilietus.

Sėdėjimo vieta autobuse

Užsakydami kelionę galite pasirinkti pageidaujamą sėdėjimo vietą autobuse pagal pateiktą standartinį autobuso planą. Atkreipiamė dėmesį, kad autobuso planas, nurodytas užsakymo metu, gali keistis. Atsižvelgiant į tai, kelionių organizatorius gali pakeisti Jūsų pasirinktą vietą. Vienas turistai, vykstantis į kelionę, sėdėjimo vietą gali rinktis tik greta jau rezervavusių vietas pavienių keliautojų. Kitu atveju kelionių organizatorius pasilieka teisę be atskiro pranešimo sėdėjimo vietą koreguoti.

Privažiavimas prie viešbučio

Atkreipiamė dėmesį, kad dėl kai kurių viešbučių lokacijos (viešbutis ant staus kalno, senamiestyje ir pan.) autobusai ne visada gali privažiuoti prie visų mūsų siūlomų viešbučių ar apartamentų. Tokiu atveju turistai atvežami/paimami iki tam tikros vietos ir kelis šimtus metrų iki/nuo apgyvendinimo vietos gali tekti eiti pėsčiomis.

Papildomos kelionių išvykimo datos

Kelionių organizatorius, atsižvelgdamas į kai kurių kelionių paklausą, sezono metu gali pasiūlyti papildomų kelionių išvykimo datų. Šios informacijos teiraukitės pas kelionių pardavimo agentą arba ieškokite internetiniame puslapyje www.novaturas.lt.

Kelionės kaina

Informuojame, kad esant mažesniai nei 19 keliautojų skaičiui grupėje, kelionių organizatorius turi teisę padidinti kelionės kainą. Apie kainos pakeitimą informuosime ne vėliau kaip likus 20 dienų iki kelionės pradžios.

Ekskursijos ir mokami objektai

Dažnai ekskursijose užsienio šalyse yra numatomas minimalus keliautojų skaičius. Nesusirinkus minimaliam turistų skaičiui, ekskursijos kaina vienam asmeniui gali kisti arba išvyka gali būti atšaukta. Informaciją apie minimalų keliautojų skaičių galima gauti iš NOVATURO kelionių vadovų ar atstovų.

Mokami objektai bei ekskursijos pažymėti (*), (**), (***) kiekvienos kelionės aprašyme, o skyrelyje „Pastabos“ nurodyta apytikslė įėjimų į mokamus objektus, vietinio transporto bilietų kainų bendra suma. Ši suma gali keistis, nes nuo kelionės aprašymo momento iki kelionės pradžios mokamų objektų kainos gali pasikeisti.

Už mokamus objektus turistai moka vietoje. Jei mokamas objektas programoje nėra pažymėtas (*), tai reiškia, kad nebus einama į objekto vidų.

Papildomai mokamos ekskursijos pažymėtos (**). Lankomi mokami objektai neįskaičiuoti į ekskursijų kainą.

Visi lankomi objektai ar pramogos, kurie pažymėti (***) užsakomi perkant kelionę.

Kai kurių vietovių ir lankomų objektų gidai – už papildomą mokesť.

Žemėlapiai prie kelionių programų

Prie kelionių programų yra pateikti stilizuoti žemėlapiai, kuriuose nurodytas orientacinis kelionės maršrutas. Kelionių organizatorius iki kelionės pradžios turi teisę keisti nurodytą orientacinį maršrutą. Naujausios informacijos ieškokite interneto svetainėje www.novaturas.lt arba klauskite pas Jus aptarnaujantį kelionių pardavimo agentą.

INFORMACIJA APIE VIEŠBUČIUS

Bendra informacija

Nei pasaulio mastu, nei Europos Sąjungoje nėra bendros apgyvendinimo įstaigų klasifikavimo sistemos ar standarto. Kiekvienoje šalyje viešbučiai ir kitos apgyvendinimo įstaigos klasifikuojamos pagal tos valstybės nustatytus kriterijus, o jų klasifikaciją atlieka valstybinės, vietos ar kitos kompetentingos institucijos. Viešbučio kategorija priklauso nuo jo būklės, teritorijos dydžio, kambarių dydžio ir jų įrengimo, aptarnavimo lygio, teikiamų paslaugų kiekio bei kokybės ir kt. Kiekvienoje šalyje kategorijai keliami reikalavimai ir jų interpretavimas gali skirtis. Ne visose šalyse yra oficialios kategorizavimo sistemos, ne visur kategorizavimas privalomas. Kadangi, priklausomai nuo šalies, egzistuoja skirtingi vienodų viešbučių kategorijų standartai, kiekvienoje valstybėje kategorijų reikalavimai ir jų interpretavimas gali skirtis. Vienos kategorijos viešbučiai gali skirtis ne tik skirtingose, bet ir toje pačioje šalyje.

Kataloge pateikiamuose kelionių aprašymuose nurodyta viešbučių, kuriuose gyvenama kelionės metu, tos šalies oficiali kategorija pagal informacijos ruošimo metu gautą naujausią informaciją iš viešbučių.

Jei kelionės metu yra daugiau nei 1 nakvynė viešbutyje, viešbučių, kuriuose apgyvendinama grupė, kategorija gali skirtis (t.y. tos pačios kelionės metu gali būti skirtingų kategorijų viešbučiai). Vienos turistų grupės nariai kelionės metu taip pat gali būti paskirstyti ir apgyvendinti keliuose skirtinguose viešbučiuose, jeigu apgyvendinti tame pačiame viešbutyje nėra galimybės. Turistai viešbučio administracijos nustatyta tvarka gali būti apgyvendinti skirtingo tipo viešbučio kambariuose.

Kai kuriuose mažaukščiuose viešbučiuose gali nebūti lifto.

Kelionės kaina „nuo“

Kelionės kaina priklauso nuo kelionės krypties, trukmės, datos ir kt. Konkrečios Jus dominančios kelionės kainos bei informacijos apie tai, kada ir kokiomis sąlygomis galioja mažiausia kaina (t.y. kelionės datos ir pan.), teiraukitės savo kelionių pardavimo agento arba apsilankykite NOVATURO interneto puslapyje www.novaturas.lt.

Apgyvendinimas

Viešbučiuose gali būti vienviečiai, dviviečiai kambariai, apartamentai (viešbučio numeris, kuriame yra atskiros svetainės ir miegamojo dalys, gali būti įrengta virtuvėlė) ir kt.

Standartiniame dviviečiame viešbučio kambaryje, priklausomai nuo viešbučio interjero, gali būti viena dvigulė arba dvi atskiros lovos. Turint specialių pageidavimų dėl lovos tipo, prašome prieš užsakydami kelionę, apie šiuos pageidavimus informuoti kelionių pardavimo agentą, jei užsakymą darote internetu – teisingai pasirinkite jums tinkamą lovos tipo variantą.

Įprastai viešbučiuose nebūna triviečių kambarių arba jų skaičius yra labai ribotas. Užsakyti vietą trečiajam asmeniui, dviviečiame kambaryje šalia vienos dvigulės arba dviejų atskirų lovų yra pastatoma papildoma (sulankstomoji) lova, sofa arba sulankstomas fotelis (šios sąlygos taikomos net jei viešbučio kambario tipas nurodomas kaip trivietis).

Tuo atveju, jei neįmanoma užsakyti triviečio/dviviečio su pristatoma lova kambario arba viešbutis tokių neturi – vienas iš trijų asmenų gali būti apgyvendinamas vienviečiame kambaryje.

Viešbučiuose draudžiama laikyti maistą kambaryje, mini bare ar šaldytuve.

Viešbučio administracija savo nuožiūra apgyvendina poilsiautojus atvykimo dieną laisvuose užsakyto tipo kambariuose. Prašymai gyventi konkrečiame viešbučio aukšte, kaimyniniuose kambariuose ir pan. laikomi papildomais turistų pageidavimais, kurie neįpareigoja kelionių organizatoriaus ir viešbučio. Jie yra tenkinami tik esant galimybei.

Kelionės aprašyme dažniausiai būna pateikti pavyzdiniai apgyvendinimo objektai būsimos kelionės metu. Tikslių viešbučių pavadinimų, kuriuose turistai bus apgyvendinami kelionės metu, galite sužinoti pas kelionių pardavimo agentą ne anksčiau nei likus 7 dienoms iki kelionės išvykimo.

Kambaryje esantis oro kondicionierius gali būti nuomojamas už papildomą mokestį.

Vienas turistas

Vienviečio kambario kaina vienam asmeniui įprastai yra didesnė nei dviviečio kambario kaina vienam asmeniui. Vienviečiai kambariai gali būti mažesni už standartinius dviviečius. Pagal viešbučiuose įprastą praktiką, turistai, sumokėjęs vienviečio kambario kainą, kartais apgyvendinami dviviečiame kambaryje, tačiau tai nereiškia, kad kambaryje bus apgyvendintas antras asmuo.

Jei turistai **vyksta vienas** ir nepageidauja pirkti vienviečio kambario, **jis apgyvendinamas** su kitais grupės turistais **dviviečiame arba dviviečiame su pristatoma lova**, kambaryje. Vienviečiai kambariai užsakomi už papildomą mokestį. Keliaudamas vienas ir neužsisakęs vienviečio kambario, turistai sutinka, kad kelionės metu jis bus apgyvendintas viename kambaryje su bet kuriuo kitu (kitais) tos pačios lyties grupės turistu (-ais) dviviečiame arba dviviečiame su pristatoma lova kambaryje.

Viešbučio para

Atvykimo dieną viešbučio paros pradžia yra 14–18 val., išvykimo dieną viešbučio paros pabaiga yra 10–12 val. Paskutinę kelionės dieną iš viešbučio kambario su bagažu reikia išvykti iki **10–12 val.** Apie tiksliai išsiregistravimo iš viešbučio sąlygas Jus informuos viešbučio administracija arba NOVATURO kelionės vadovas. Ši taisyklė galioja ir tada, kai išskridimo laikas yra naktį, net po 24 val. Atlaisvinus kambarį, bagažą galima palikti viešbučio bagažo saugojimo kameroje arba tam skirtame kambaryje. Esant galimybei, viešbučio administracija gali svečius apgyvendinti anksčiau arba pratęsti išvykimo iš kambario laiką. Už tai turistai paprastai turi sumokėti viešbučio administracijos nustatytą papildomą mokestį.

Maitinimas viešbučiuose

Konkrečią maitinimo paslaugų teikimo tvarką, laiką, kada ir kur galima gauti atitinkamą maitinimą, patiekalų ir gėrimų pasirinkimo įvairovę nustato viešbučio administracija priklausomai nuo šalies specifikos, viešbučio kategorijos ir kt. Įprastai viešbučio kambariuose, kuriuose nėra virtuvėlės, draudžiama laikyti ir gaminti maistą.

Kelionių metu į kainą įskaičiuoti pusryčiai viešbučiuose. Galimi pusryčių tipai: „kontinentiniai pusryčiai“ – kava arba arbata, bandelė, sviestas, džemas arba „pagerinti kontinentiniai pusryčiai“ – kava arba arbata, bandelė, sviestas, džemas, sūris, dešra arba kumpis. Daugumoje viešbučių pusryčiams patiekiamos sultys, vanduo. Kontinentiniai pusryčiai populiarūs Italijoje, Ispanijoje, Prancūzijoje.

Jei į kelionės kainą įskaičiuoti pietūs ar vakarienės, jie gali būti patiekiami viešbučių ar vietiniuose restoranuose. Maistas patiekiamas nustatytomis valandomis viešbučio restorane. Esant ankstyvam išvykimui iš viešbučio ar vėlyvam atvykimui į viešbutį gali būti pateikiamas pusryčių paketas/šalta vakarienė.

Dažnas maitinimo tipas – „švediškas stalas“ (savitama arba „švedišką stalą“ aptarnauja viešbučio personalas). Kartais gali tekti pasirinkti vieną pagrindinį patiekalą iš kelių pasiūlytų.

Viešbučio seifas

Pagal daugelio šalių teisinę sistemą, viešbutis neatsako už kambaryje paliktus vertingus daiktus. Patariame **visuomet** išsinuomoti viešbučio seifą ir laikyti jame pasą, pinigus ir kitus vertingus daiktus. Kambaryje paliekamus vertingesnius daiktus taip pat rekomenduojame laikyti rakinamuose lagaminuose ar kelioniniuose krepšiuose.

Vanduo

Nerekomenduojama gerti vandens iš čiaupo. Bakterijomis užterštas ar stipriai chloruotas vanduo gali pakenkti sveikatai ir sukelti žarnyno ligas.

Elektros srovė

Pietų šalių viešbučiuose pasitaiko elektros srovės tiekimo sutrikimų. Ne visur vienoda elektros srovės įtampa (125 V arba 220 V), todėl visada atkreipkite dėmesį į instrukciją voniose. Kai kuriuose viešbučiuose elektros lizdai yra kitokios formos nei Lietuvoje, todėl, naudojantis savais elektros prietaisais, reikia turėti „tarpininką“. Kartais viešbučiuose tokį prietaisą galima išsinuomoti. Įsigiję „tarpininką“ prieš išvažiuodami, nesusidursite su galimais nepatogumais.

Išorinė baterija mobiliems telefonams

Kelionės metu planuojantiems fotografuoti ar filmuoti mobiliuoju telefonu, rekomenduojama iš anksto pasirūpinti išorine baterija.

KITA SVARBI INFORMACIJA

Prašome atkreipti dėmesį, kad pažintinės kelionės lėktuvu yra organizuojamos įvairiu metų laiku, visuomet prašome savarankiškai ir atidžiai prieš renkantis kelionę ir jos kryptį, išsianalizuoti pasirinktos šalies vidutinę to laikotarpio, kuomet planuojama kelionė, temperatūrą, klimato ypatybes, augmeniją ir kitas Jums kaip turistui svarbias, tačiau nuo kelionių organizatoriaus NOVATURAS nepriklausančias aplinkybes. Tai leis Jums pasirinkti labiausiai Jūsų lūkesčius atitinkančią ir tenkinančią pažintinę kelionę lėktuvu.

Atkreipiame dėmesį, kad šalyse į kurias NOVATURAS organizuoja pažintines keliones lėktuvu klimatas, gyvūnija, augmenija ir kiti veiksniai gali skirtis nuo esančios Lietuvoje, rekomenduojame visuomet būti pasirūpinus tinkamomis apsaugos ir kitomis Jums būtinomis ir reikalingomis priemonėmis, viešint kitoje šalyje.

Sveikata, skiepai

Prieš vykstant į egzotiškas šalis patariama pasikonsultuoti su gydytoju dėl profilaktinio skiepimosi nuo užkrečiamųjų ligų. Skiepais rūpinasi ir už juos moka pats turistai. Papildomos informacijos apie skiepus, taip pat rekomendacijas dėl užkrečiamųjų ligų profilaktikos keliaujantiems į užsienio šalis, galite gauti <http://www.who.int/countries/en/> arba paskambinę į „Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centrą“ tel. (8 5) 230 0125, taip pat šios įstaigos interneto svetainėje www.ulac.lt, kurioje galite rasti ir rekomendacijas dėl užkrečiamųjų ligų profilaktikos keliaujantiems į užsienio šalis.

Taip pat patariame pasikonsultuoti su gydytoju dėl profilaktikos priemonių, padedančių užsienio šalyse išvengti virškinamojo trakto negalavimų, susijusių su neįprastu maistu, kitokiais mitybos įpročiais.

Turistas, turintis tam tikrų sveikatos sutrikimų, vykdamas į kelionę prisiima atsakomybę už savo sveikatą ir privalo pasirūpinti vartojamais medikamentais bei kitomis reikalingomis priemonėmis. Jeigu turistui dėl sveikatos būklės reikalingos specialios paslaugos ar sąlygos, turistai privalo apie tai iš anksto informuoti savo kelionių agentą ar kelionių organizatorių. Specialios paslaugos gali būti teikiamos tik esant tokiai galimybei. Ligos ar nelaimingo atsitikimo atveju kreipkitės į artimiausią medicinos punktą, ligoninę arba išsikvieskite gydytoją per viešbučio administratorių, būtinai informuokite NOVATURO kelionės vadovą.

Europos sveikatos draudimo kortelė (toliau – ESDK) galioja ir reikalinga laikinai vykstant į Europos Sąjungos šalis, Norvegiją, Islandiją, Lichtenšteiną bei Šveicariją (toliau – ES šalis). Europos sveikatos draudimo kortelė **nėra kelionės draudimo alternatyva**. ESDK patvirtina, kad asmuo apdraustas privalomuoju sveikatos draudimu ir turi teisę ES šalyje gauti būtinosios medicinos pagalbos paslaugas, kompensuojamas iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšų. Privalomojo sveikatos draudimo lėšomis kompensuojamos sveikatos priežiūros paslaugos ES šalyse teikiamos pagal tose šalyse galiojančią valstybinės sveikatos apsaugos sistemos tvarką, tai reiškia, kad Lietuvos Respublikoje privalomuoju sveikatos draudimu apdrausti asmenys turi teisę gauti tas pačias paslaugas už tokią pat kainą, kaip ir ES šalies, kurioje lankosi, gyventojai. Tam, kad galėtų pasinaudoti šia teise, laikinai vykdamas į kitą ES šalį, asmuo privalo turėti ESDK, kurią, kreipdamasis į gydymo įstaigą dėl būtinosios medicinos pagalbos, kartu su asmens tapatybę patvirtinančiu dokumentu turi pateikti įstaigos registratūroje ar ligoninės priimamajame. Daugiau informacijos galite rasti internete adresu: www.ktlk.lt/gyventojams/europos-sveikatos-draudimo-kortele/. Atkreipiame Jūsų dėmesį, kad privačiose medicinos įstaigose dažniausiai nėra galimybės pasinaudoti ESDK.

Medicinių išlaidų, neįvykusios kelionės rizikos ir bagažo draudimas

Vykstant į kelionę patariame turėti **medicinių išlaidų draudimą**, garantuojantį būtinos medicininės pagalbos užsienyje ir papildomų išlaidų, susidariusių dėl draudiminio įvykio, apmokėjimą. Medicinių išlaidų draudimo užsienyje polisus galima įsigyti per kelionių pardavimo agentus arba draudimo bendrovių atstovybėse.

Ligos ar nelaimingo atsitikimo atveju kreipkitės į artimiausią medicinos punktą, ligoninę arba išsikvieskite gydytoją per viešbučio administratorių, būtinai informuokite NOVATURO kelionės vadovą.

Atidžiai skaitykite visą informaciją, pateiktą draudimo polise. Išlaidų kompensavimo tvarka ir dokumentai, kuriuos reikalaujama pateikti prašant kompensuoti patirtas išlaidas ar gauti kitokią draudimo išmoką, įvairiose draudimo bendrovėse gali skirtis. Ne visos medicinos įstaigos dirba su draudimo kompanijomis, todėl gali tekti sumokėti už jų suteiktas gydymo paslaugas vietoje, net jei ir turite medicinių išlaidų draudimą. Reikalaukite iš gydytojo tokių dokumentų: pažymos, kurioje būtų nurodyta diagnozė, gydymo išlaidų sąskaitos, patvirtintos gydytojo parašu ir antspaudu, taip pat reikės vaistų receptų ir išrašytų vaistų pirkimo kvitų. Už gydymą ligoninėje, transportą, greitosios pagalbos paslaugas pagal draudimo polise nustatytas sąlygas sumokės draudimo bendrovė, jei laiku kreipsitės į draudimo bendrovės atstovą (adresai būna nurodyti polise), kuris įgaliotas pasirūpinti gydymu ir atsiskaityti už jį.

Užsisakant kelionę rekomenduotina apsidrausti **neįvykusios kelionės rizikos draudimu**, kuris sudaro galimybę išvengti nuostolių, jei kelionė neįvyksta dėl priežasčių, susijusių su pačiu keliaujančiuoju. Neįvykusios kelionės draudimas įprastai apima visas pagrindines rizikas, dėl kurių gali neįvykti kelionė – paties asmens ar artimų jo šeimos narių liga ar mirtis, eismo įvykis vykstant į kelionę, dėl kelionės dieną ar prieš pat ją prarasto turto ir t.t.

Neįvykusios kelionės draudimu gali draustis tik vienas iš keliaujančiųjų asmenų, arba visi kartu keliaujantys turistai. Šiuo draudimu galima apsidrausti tiek atskirai, tiek kartu su įprastu medicinių išlaidų draudimu.

Daugiau informacijos apie neįvykusios kelionės rizikos draudimo sąlygas teiraukitės kelionių pardavimo agentų arba draudimo kompanijose. Prieš vykstant į kelionę rekomenduojame įsigyti **bagazo draudimą**. Įsigiję šį draudimą apsaugosite savo asmeninius daiktus nuo tokių rizikų kaip daiktų vagystės ar sugadinimas kelionės metu. Šį draudimą ypatingai patariame įsigyti tais atvejais, kai vykstate į pietų šalis ar su savimi į kelionę vežatės didesnės vertės daiktus (papuošalus, prabangos prekes, fotoaparatus, vaizdo kameras ar kitus technikos prietaisus ir kt.). Detalesnės informacijos apie šį draudimą teiraukitės kelionių pardavimo agento arba draudimo kompanijose.

Pretenzijos

Jeigu Jūs manote, kad kelionės sutartyje nurodytos paslaugos nesuteikiamos arba suteikiamos netinkamai, pretenzijos turi būti pareiškiamos NOVATURO kelionės vadovui/atstovui kelionės metu (jam nesiėmus pretenzijų spręsti, turi būti pateikiamos vietoje raštu), nes vietoje galima greičiausiai išspręsti ir pašalinti iškilusius nesklandumus. Jeigu pretenzijos pareiškiamos kelionei pasibaigus, laiko išspręsti problemai jau nebebus. Jeigu kelionės metu nesklandumai neišsprendžiami, pretenzijas „Novaturui“ galima pareikšti raštu per 14 dienų nuo kelionės pabaigos. Kartu su pretenzija pateikite kelionės dokumentų ir turizmo paslaugų teikimo sutarties kopijas. Pareiškimas prašome siųsti adresu: NOVATURAS, A. Mickevičiaus g. 27, Kaunas, LT 44245, el. paštas: info@novaturas.lt.

NOVATURAS nepriima atsakomybės dėl *force majeure* aplinkybių, kurių kelionės metu nebuvo galima išvengti. Pretenzijos nepriimamos dėl paslaugų, neįtrauktų į konkrečios kelionės aprašymą NOVATURO kataloge ir kainyne.

Ginčai sprendžiami derybų keliu, o nepavykus susitarti, – Lietuvos Respublikos įstatymų numatyta tvarka.

Jeigu, kilus teisminei ginčui, prieš paskelbiant teismo sprendimą, turistai apie skundą ar konfliktą praneša žiniasklaidai, o teismo sprendimas įrodys, kad turistų pretenzijos visiškai arba iš dalies neteisingos, NOVATURAS pasilieka teisę Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka reikalauti iš turistų piniginių nuostolių kompensacijos.

Apie pamirštus kelionėje daiktus prašome skubiai pranešti iš karto po kelionės. Turistui gali tekti padengti telefono ar kitų paslaugų išlaidas, susijusias su daiktų ieškojimu, nepriklausomai nuo to, ar pavyko surasti dingusius daiktus.

Nuorodos

Prieš išvykstant į kelionę, patariame atidžiai išstudijuoti Valstybinio turizmo departamento turistams skirtą informaciją interneto svetainėje www.tourism.lt (skyrelis „Naudinga informacija“, DUK).

Papildomos informacijos apie išvykimo į užsienį sąlygas galite gauti paskambinę į Valstybės sienos apsaugos tarnybą (prie LR vidaus reikalų ministerijos) tel. 8 5 2719305 (www.pasienis.lt).

Svarbią informaciją apie skrydžių lėktuvu rasiite turizmo paslaugų teikimo sutarties priede „Pagrindinės keleivių ir bagažo vežimo sąlygos“.

Svarbios informacijos apie šalį, į kurią ketinate vykti, taip pat galite rasti Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos interneto svetainėje www.urm.lt.

Mūsų rekvizitai

AB „Novaturas“

Įmonės kodas 135567698

PVM mok. kodas LT 355676917

A. Mickevičiaus g. 27, LT-44245 Kaunas

Tel. 837 321264, el. paštas: info@novaturas.lt

www.novaturas.lt.

Duomenys apie įmonę kaupiami ir saugomi Valstybės įmonės Registrų centro Juridinių asmenų registre.

SVARBU! Informacija kataloge pateikiama pagal katalogo rengimo metu turimus duomenis. Apie vėlesnius pasikeitimus teiraukitės kelionių pardavimo agento bei ieškokite jos interneto svetainėje www.novaturas.lt.